

1. januarja 1910 dalje tudi glasbeno-književno prilogo. — Cena za leto 10 K, za pol leta 5 K, posamezni zvezki po 2 K.

2. **Cerkveni Glasbenik.** Organ Cecilijinega društva v Ljubljani. Letnik XXXIII. 1910. Urejujeta dr. A n-

drej Karlin (urednik lista) in Stanko Premrl (urednik glasb. priloge.) — Upravništvo lista je v Marjanišču. Ta list izhaja enkrat na mesec in velja za celo leto z glasbeno prilogo vred 4 K, za ude Cecilijinega društva in za cerkve ljubljanske škofije 3 K.

To in ono.

Koncert „Glasbene Matice“.

Odličnemu koncertu dne 9. marca je kmalu nato sledil drugi dne 19. aprila. Pri tem je pevski zbor vdrugeč proizvajal sledeče najnovejše slovenske izvirne skladbe: Dr. Anton Schwabovo „Dobro jutro“, Emil Adamičevo „Zapuščeno“, Fran Kimovčev „Izgubljeni cvet“, P. Hugolin Sattnerjevo „Jeftejevo prisego“, Davorin Jenkovo „Vabilo“ in Emil Adamičev „Scherzando“.

Proizvajanje vseh teh točk, ki so se — razen „Dobrega jutra“, ki se je izvajalo s spremljanjem klavirja, in razen „Jeftejeve prisege“, ki se je izvajala s spremljanjem orkestra, — izvajale a capella, je bilo splošno jako dobro, in zasluži zbor, orkester in predvsem koncertni vodja g. M. Huba d še večjo pohvalo nego pri prvem koncertu. Posebno me veseli, da morem iz „Jeftejeve prisege“, kar se proizvajanja tiče, kot eno pri zadnjem koncertu najboljših in najbolj posrečenih mest imenovati ravno tisto, o katerem se v oceni prvega koncerta (glej „Dom in Svet“, 1910, str. 4., str. 190.) nisem mogel dovolj izraziti. To je namreč ono mesto, kjer se v fugiranem stavku slika bojno klanje Izraelcev z Amoniti: „Kako so tam kovala jekla, kako je kri v potokih tekla, na črna tla junaška kri!“ etc. Proizvajanje tega precej kočljivega mesta je bilo pri zadnjem koncertu glede tempa prav umerjeno, obenem pa tudi dovolj marquantno in energično.

Nasprotno pa je bil solist, g. Betetto v „Jeftejevi prisegi“ nekoliko slabše razpoložen nego pri prvi produkciji te skladbe. Vendar si upam trditi, da je kljub temu pel Jefteja še vendar toliko izborno, da bi mu težko našli tekmeča. Že pri prvem koncertu sem imel to prepričanje, ki se mi je pri drugem še bolj utrdilo, da je basistova vloga v Sattnerjevi „Jeftejevi prisegi“ bodisi v pevskem oziru kot takem, še bolj pa, kar se globoko občutenega predavanja tiče, presneto težka in da je pevcu-solistu v resnici treba koncentrirati vse sile grla in srca, če jo hoče dovršeno pogoditi.

Kot samostojne točke si je g. Betetto topot izbral tri Brahmsove jako mračne samospeve, nasproti katerim sta seveda recitativ „Djal je Bog . . .“ in arija „V celem zdaj blesku kaže nebo se . . .“ iz I. Haydnovega oratorija „Stvarjenje“ še jasneje zažarela. G. Betetto se je v teh dokaj težkih samospevih zopet izkazal mojstra-pevca, in je bil poseben užitek slediti njegovemu finemu prelivanju iz prsnega v falzetni register in obratno.

Kot solistinja je nastopila v zadnjem koncertu tudi gospa Mira Costaperaria-Dev, slovenskemu glasbo-ljubivemu občinstvu ljuba znanka že iz preteklih koncertnih sezon. Pela je štiri samospeve: Emil Adamičevega „Pri zibeli“, Anton Lajovičevega „O, da deklič“, Josip Hatzejevo „Mojo sudbo“ in Oskar Devovo „Pastarico“. V vsaki izmed teh pesmi je imela priložnost pokazati to ali ono pevsko vrtilino. Prvo pesem je pela mirno in ljubeznivo, ne toliko

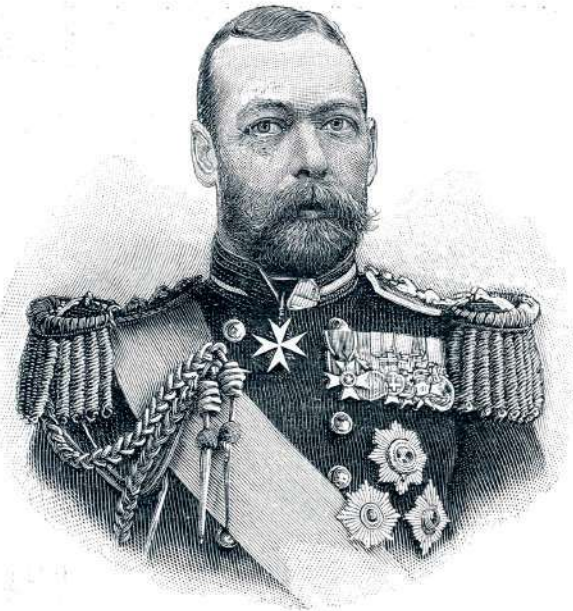
kot mati otroku, temveč kot angel angelu; pri Lajovičevi je postala živahna in ognjevitna, v „Moji sudbi“ je razvijala silno moč s krepko zastavljenim širokim tonom, v „Pastarici“ pa je zopet mirno in ljubeznivo izvršila vrsto zelo primerno izbranih samospevov. Gospa Costaperaria-Dev ima izborno izšolan in prijetno doneč sopran; njeno izgovarjanje teksta je idealno fino in razločno; vsak ton, ki ga zapoje, je čist in gladek kot kristal. —

Manjše solistiške vloge v „Jeftejevi prisegi“ sta prav čedno pogodili gospici Boletova in Maličeva, in se je sopranski solo gospice Boletove tudi v zboru „Zapuščena“ kaj lepo prilegal celotnemu izvajanju. *Stanko Premrl.*

0980

Koncert „Ljubljane“.

Slovensko glasbeno društvo „Ljubljana“ se je iz navadnega pevskega društva po neumornem trudu svojega voditelja g. Antona Svetka razvilo v koncertno društvo, ki je na ustanovni dan „Slovenske Straže“ nastopilo imponujoče ne le po svojem pevskem materialu in izbranem programu, ampak tudi po finesi, s katero je prednašalo težke koncertne točke. Nastopilo je izključno le s slovanskimi skladbami, mešanimi in moškimi zbori in samospevi. Moški zbor zasluži predvsem odkrito priznanje. Kličkov: „Ja v snach tč viděl“ in Gerbičev nežni „Rožmarin“ so mu dali priložnost, da je pokazal svojo fino izvežbanost, ki je prišla posebno do veljave v več čuvstveno prednašanih narodnih pesmih. Mešani zbor, ki šteje 120 grl, je pokazal, da je v kljub svoji mladosti že dobro discipliniran in obljubljuje, da se bo ob svoji prirodni svežosti in pridnosti razvil do izborne koncertne višine. Ravnotežje med krepkim, čistim sopranom in med altom se mora še ustvariti. Dvořákov čarobnolepi zbor „Padle so pesmi v dušo mi“ je uvedel koncert in takoj ustvaril estetično očiščeno razpoloženje, ki se ni kalilo skozi ves večer. Foersterjeva „Ljubica“, krasna, a težka skladba, ki jo zmore le velik zbor, je tudi ta večer dosegla velik uspeh, le interpretacija bi morala biti diskretnejša. Trije solisti so dali koncertu še uprav intimen značaj. G. Ludovik Bajde, liričen, jako mehak tenor s simpatičnim nastopom je zaslužil svoj laborov venec. Morda ni vedel vsakdo, ki je poslušal mило pesem mladeničevo, da zasluži ime Bajde po izumih očeta in sina postati svetovnoznan; le naša revščina je kriva, da Bajdetov izum pod tujim imenom v širnem svetu tujcu nese bogate dohodke. Naj se nam ne zameri ta digresija na tem mestu! Gospica Jarmila Gerbičeva, profesorica in operna pevka, je s težko arijo iz Smétanove „Libuše“ in s tremi Chopinovimi samospevi pokazala svojo fino tehniko. Izborna njena šola se vidi ne le iz predavanja, ampak smo jo občudovali tudi na izborni izreki poljščine. Gospica Peršlova ima jako prijeten pastozen alt s krepkimi akcenti, nekaj moškega, kar se je tako dobro podalo v Sattnerjevem „Zaostalem tiču“ in posebno v Mich-

NOVI ANGLEŠKI KRALJ JURI V.

lovi „Človeka nikar“, ki zahteva polnozvenečega organa. V teh dveh točkah je Perslova dosegla popoln uspeh.

Ta koncert „Ljubljane“ je važen za našo glasbeno zgodovino, ker nam kaže, kako prodira glasbena izobrazba v našem občinstvu. Samo osebna požrtvovalnost je dosegla ta uspeh, samo veselje do dela in umetnosti, ki ustvari več nego se da kupiti za mnogo denarja. Umetnost ni vezana na noben sloj in na noben patent. Ona razpenja svoja krila širno po slovenski domovini. Dokaz — „Ljubljana“! X.

09950

Fr. Ks. Meško v češčini. V Pragi se je pred kratkim osnoval odbor izobraženih, katoliškomislečih mož, ki izdaja mesečnik „Revue Meditace“ (Praha — VIII., 444), naročnina K 10.—, izhaja tretje leto, in leposlovno knjižico „Knihovna vybrané četby“ v snopičih à 10 vin. Doslej so izšli trije snopiči; prva dva sta prinesla drobne povesti župnika J. Š. Baara „Ptáci“ z majhnim življenjepisom na koncu (roj. 1869, znan zlasti po povesti iz duhovniškega življenja. „Cestou křížovou“, ki je doživela že tretjo izdajo in jo je prinesla v prevodu Alte u. Neue Welt); tretji snopič pa nas je iznenadil z glatkim prevodom „Tíhých večerov“ našega slovenskega pisatelja Fr. Ks. Meška. Seveda imamo pred seboj šele začetek teh lepih slik: „Dlouhá jest ještě cesta...“ pa: „Za tichých večerů“; a veselimo se, da tudi naši severni bratje časte našega neumorno delavnega, tolikanj ljubljenega pisatelja. Le škoda, da ni redakcija životopisa že zdaj postavila pred prevod, ker bi iz celotnega pregleda Meškovih del tem laže prav cenili to delo. Zbirko priporočamo Slovencem, ki bi se radi priučili češčini. Čisti dobiček je namenjen v proslah katoliškega paedagogia v Prage-Bubenči in Matice Cyrillo-Methodějské v Olomouci. D.

Mednarodna lovška razstava na Dunaju. Dunaj „vleče“ letos s svojo veliko lovsko razstavo. Lovstvo je pravzaprav le najinteresantnejša stran te razstave, sicer jo

je pa jako izkoristil obrt za svojo reklamo. Izmed naših dežel sta dobro zastopani Kranjska in Istra. V „državni palači“, koder so zbrane lovske znamenitosti vseh dežel, ima Kranjska svoj oddelek. Tu vidimo, poleg skromnejših zverin, našega — bivšega — medveda, nebrog rogov in rožičkov, velika slika nas prestavi v Triglavsko pogorje s planinsko kočjo. Panorama Ljubljanskega barja s predzgodovinsko stavbo na kolenh vzbuja splošno pozornost, ker je res posebnost, ki ji ni vrstnice na razstavi. Tako je tudi razstava polhov nekaj specifično kranjskega. Za tujski promet je preskrbela vlada velik reklamni oddelek in tam se Kranjsko jako dobro reprezentira. Triglavske slike Groharjeve in Rašičeve, mnoge pokrajine in narodne noše Kranjsko tako pointirajo, da se med Zgornjo Avstrijo in Solnograško, kamor so jo uvrstili, prav pogumno oglašajo. Postojnska jama v družbi z Opatijo se seveda jako odlikuje; žive človeške ribice imajo dovolj gledalcev. Istrska kmetska hiša je jako značilna, dalmatinski oddelek uprav sijajen. Ker sta Galicija in Bukovina jako obilno zastopani in ima zlasti Bosna posebno krasen paviljon, udari na tej razstavi povsod na dan slovanski element. Hrvaška je žal tudi tu — pomažarjena.

68069

Naše slike.

Bosna ponosna — pozdravlja ravnokar svojega vladarja! Osemdesetletni cesar Franc Jožef se ni strašil dolgega pota. Kot triumfator je prišel v Bosno, z nepopisnim navdušenjem ga je sprejelo vse prebivalstvo. Ves svet ve sedaj iz stotisočerih grl, da je Bosna vdana habsburski dinastiji in da hiti nasproti novi omiki. Bosnanski seljak, ki je zdihoval toliko stoletij pod turškim jarmom, živi danes v ustavni državi in viharno pozdravlja „velikega carja“, ki stopa na tla, s toliko krvjo oškropljena, zdaj osvobojena, med dobri narod, ki hoče v solncu svobode tekmovali z omikanimi, srečnejšimi ljudstvi.

Djakovska biskupija je bila osirotela od smrti Strossmayerjeve sem. Intrige mažarske so zakrivile, da toliko časa ni bil imenovan naslednik velikemu biskupu. Ta čas je ogrska vlada veselo vživala biskupsko posest... Zdaj je vendar imenovan nov djakovski biskup, dr. Ivan Krapac, doslej posvečeni škof v Zagrebu, pomočnik bolehavemu Posiloviću. Krapac je bil svojčas bogoslovni profesor. Naj božji blagoslov spremlja njegovo delo v Slavoniji in v Sremu!

Svetovna razstava je otvorjena v Bruslju. Belgija, ta mala državica, katere prebivalstvo je doseglo s svojo inteligenco in pridnostjo prvenstvo med vsemi industrialnimi narodi sveta, je ravnokar prestala volilno borbo, v kateri so se združeni liberalci in socialni demokrati zamenjali trudili strmoglaviti katoliško večino. Te dni otvorjena svetovna razstava kaže velikanski napredek Belgije, pa tudi druge države tekmujejo na njej s svojimi najboljšimi izdelki.

Angleški kralj Edvard VII. je nepričakovano hitro umrl. Velikanskega pogreba se je udeležilo mnogo kronanih glav. Na prestolu mu sledi sin Juri V. Več prihodnjic!

Zrakoplovstvo ima svoje težave. Vedno več nesreč nam poročajo časopisi, cela vrsta drznih zrakoplovcev se je pobila pri letalnih poizkusih. V Limburgu se je nemškemu vojnemu zrakoplovu Zeppelin II. primerila nesreča, da ga je veter odtrgal in vrgel ob hrib, koder se je v drevju raztrgal.

